

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

«Επισημάνσεις του Συνηγόρου του Πολίτη σχετικά με τη λειτουργία του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.)»

Ο Συνήγορος του Πολίτη με ειδική έκθεσή του αναδεικνύει τις σοβαρές αδυναμίες που παρουσιάστηκαν κατά τη λειτουργία του ΚΕ.Π.Α., το οποίο έχει ως αρμοδιότητα την ενιαία εκτίμηση της αναπηρίας για όλους τους πολίτες και για το σύνολο των παροχών που συνδέονται με την αναπηρία. Ειδικότερα, από την έναρξη λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α., το Σεπτέμβριο του 2011 και μέχρι τις 11-02-2013 ο Συνήγορος του Πολίτη έχει εξετάσει σημαντικό αριθμό αναφορών πολιτών, που υπερβαίνει τις 350. Η Ανεξάρτητη Αρχή επισημαίνει την αναγκαιότητα για λήψη βελτιωτικών νομοθετικών και οργανωτικών πρωτοβουλιών, ώστε να επιτυγχάνεται η ομαλή λειτουργία των επιτροπών του ΚΕ.Π.Α., σε συνεργασία με τους φορείς που καλούνται βάσει των γνωματεύσεων των επιτροπών να χορηγήσουν κοινωνικές παροχές ή διευκολύνσεις στα άτομα με αναπηρία, σύμφωνα πάντα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Ο Συνήγορος του Πολίτη επικροτεί την προσπάθεια ώστε η πιστοποίηση της αναπηρίας να γίνεται με μεγαλύτερες εγγυήσεις αντικειμενικότητας και επιστημονικής τεκμηρίωσης, ωστόσο κύρια διαπίστωσή του είναι η αύξηση του χρόνου αναμονής για εξέταση από τις υγειονομικές επιτροπές (συχνά υπερβαίνει τους έξι μήνες), δυσλειτουργία που μπορεί να συνεπάγεται τη στέρηση προνοιακού επιδόματος, αναπηρικής σύνταξης και βιβλιαρίου υγείας για αντίστοιχο διάστημα. Επίσης, ως αδυναμίες καταγράφονται ο εξαναγκασμός των πολιτών να υποβάλλονται σε νέες ιατρικές εξετάσεις που συνεπάγονται πρόσθετο κόστος για τους ίδιους και τα ασφαλιστικά ταμεία, η έκδοση γνωματεύσεων με ελλιπή αιτιολογία και με περιορισμένο χρόνο ισχύος, η μη συνεκτίμηση άλλων παραγόντων που επηρεάζουν τη βιοποριστική ικανότητα όπως η ηλικία και το σύνθηες επάγγελμα του ενδιαφερόμενου, η έλλειψη ενημέρωσης και συντονισμού των συναρμόδιων υπηρεσιών, η επιβάρυνση με το κόστος εξέτασης για πολλές κατηγορίες πολιτών.

Οι προτάσεις του Συνηγόρου κυρίως επιδιώκουν την εξυπηρέτηση της άμεσης ανάγκης σύντμησης, του χρόνου που απαιτείται για την πιστοποίηση της αναπηρίας μέχρι και την έκδοση οριστικής γνωμάτευσης. Επίσης, προτείνονται μέτρα που στοχεύουν αφενός στην καλύτερη οργάνωση και στελέχωση των υγειονομικών επιτροπών και αφετέρου στον περιορισμό του έργου που ανατίθεται σε αυτές, μέσω της ελαχιστοποίησης των περιπτώσεων επανεξέτασης ή αναπομπής.

Ενδεικτικά, ο Συνήγορος του Πολίτη προτείνει:

- Έμφαση στην καλύτερη συνεργασία της Διεύθυνσης Αναπηρίας και Ιατρικής της Εργασίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με τις αρμόδιες υπηρεσίες ΕΟΠΥΥ ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος της εκπλήρωσης των υπηρεσιακών υποχρεώσεων ιατρών που

απαρτίζουν το ειδικό σώμα ιατρών υγειονομικών επιτροπών ΚΕ.Π.Α, καθώς και ανάληψη πρωτοβουλιών για συμμετοχή των γιατρών του ΕΣΥ στις επιτροπές του ΚΕ.Π.Α.

- Στενότερη συνεργασία και συντονισμός της Δ/σης Αναπηρίας και Ιατρικής της Εργασίας του ΙΚΑ με τους υπόλοιπους ασφαλιστικούς φορείς και τους φορείς πρόνοιας, ώστε να προλαμβάνονται περιπτώσεις αναπομπής στις υγειονομικές επιτροπές περιστατικών που έχουν κριθεί ήδη.

- Ενημέρωση των ιατρών που συγκροτούν τις υγειονομικές επιτροπές για την αρμοδιότητά τους να αποφαινούνται και για το βαθμό μείωσης της ικανότητας άσκησης του συνήθους βιοποριστικού επαγγέλματος (ασφαλιστική αναπηρία).

- Αύξηση των νόσων και βλαβών για τις οποίες προβλέπεται ισόβια αναπηρία κατ' εφαρμογή του άρθρου 16 § 1 του Ν. 3846/2010.

- Επανεξέταση της αρμοδιότητας των ασφαλιστικών οργάνων να ασκούν προσφυγή ενώπιον των δευτεροβάθμιων υγειονομικών επιτροπών, με αντιστάθμισμα την εντατικοποίηση και συστηματοποίηση του δειγματοληπτικού ελέγχου.

- Απλοποίηση της νομοθεσίας που αφορά τα άτομα με αναπηρία, κυρίως με την ενιαία και ομοιόμορφη πρακτική παραπομπής από τον κοινό νομοθέτη στον Ενιαίο Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας (ΦΕΚ 1506 τ. Β' /2012).

- Τροποποίηση της προβλεπόμενης διαδικασίας χορήγησης των προνοιακών παροχών αναπηρίας ώστε η έναρξη χορήγησης της παροχής να μπορεί να αναδράμει στο χρόνο υποβολής της αίτησης στο ΚΕ.Π.Α.

- Συνέχιση της χορήγησης των συνταξιοδοτικών παροχών και παράταση της ισχύος των βιβλιαρίων ασθενείας για όσο χρόνο εκκρεμεί η επανεξέταση από υγειονομική επιτροπή.

- Επιστροφή του παραβόλου των 46,14 ευρώ σε όσους κρίνονται δικαιούχοι προνοιακών παροχών αναπηρίας.